

De woordvolgorde bij conjuncties

Er zijn drie scenario's voor de woordvolgorde na een conjunctie:

1. Hoofdzin + Hoofdzin (dus na een coördinerende conjunctie)

De woordvolgorde blijft hetzelfde. Tussen twee hoofdzinnen kunnen één van de volgende coördinerende conjuncties staan:

maar, en, of, want (M.E.O.W.) dus

Bijvoorbeeld:

Ik kom wel, **maar** ik kan niet lang blijven.
Je moet je paspoort meenemen **en** je moet een visum hebben.
Ze blijven thuis **of** ze gaan naar de bioscoop.
Mijn geld is op, **want** ik heb een huis gekocht.
Ik moet werken, **dus** ik kan niet naar de bioscoop

2. Hoofdzin + Bijzin (dus na een onderschikkende conjunctie)

Alle verba gaan naar het einde van de bijzin. Tussen een hoofdzin en een bijzin kunnen de volgende conjuncties staan:

omdat, zodat, nadat, voordat, doordat, toen, als, wanneer, hoewel, of, terwijl, sinds, zodra, mits, tenzij

ook na de relatief pronomen:

die, dat, waar + prepositie, prepositie + wie, wat, waar

Bijvoorbeeld:

Hij werkt nu hard, **zodat** hij later een huis kan kopen.
Ik weet niet **of** ik vanavond op tijd thuis ben.
Doordat het hard heeft gevroren, ligt er overal ijs op de sloten.
De man **met wie** je stond te praten, is mijn oom.

3. Inversie na verbindende bijwoorden :

Daarom, daarvoor, toch, bovendien, ook, daardoor, daarna, dan, eerst, ten slotte, anders, en toen

Bijvoorbeeld:

De bus reed niet op tijd. **Daardoor** was ik te laat op kantoor.
Ik hou niet zo van rijden; **toch** eet ik het wel eens.
We gingen eerst eten, **en toen** zijn we naar de film gegaan.